

07023014 Maticni broj	Popunjiva pravno lice - preduzetnik	10001513 PIB
	Sifra delatnosti	
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **Energoprojekt Holding a.d.**

Sediste : **Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12**

BILANS STANJA

7005016823004

na dan **31.12.2012. godine**

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		7373270	6083468
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		9416	10139
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		1190309	815502
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		587697	318804
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007		602612	496698
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		6173545	5257827
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010		5377018	4455931
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011		796527	801896
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		1179044	1861181
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013		99508	707
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		1079536	1860474
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016		272450	560254
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		0	3784
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018		420314	1053269
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		333972	239998

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020		52800	3169
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021			
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		8552314	7944649
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		8552314	7944649
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		8760429	9665845
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		7665770	7167219
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		5095322	4855761
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		1735366	1735366
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		43080	43080
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106		8134	9875
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107		5860	3170
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		789728	526307
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		867886	767837
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112		265017	264863
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		194624	84500
414, 415	1. Dugorocni krediti	114		194624	84033
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115		0	467
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		408245	418474
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117		295035	360950
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119		61331	21158
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120		39045	31254
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121		4321	4620
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		8513	492

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123		18658	9593
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		8552314	7944649
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		8760429	9665845

U _____ dana 20.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
07023014 Maticni broj	Sifra delatnosti	100001513 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **Energoprojekt Holding a.d.**

Sediste : **Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12**

BILANS USPEHA

7005016823011

u period **01.01.2012 do 31.12.2012**

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		476714	375566
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		451099	352420
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		482	598
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204			
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		25133	22548
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		423681	362054
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208			
51	2. Troskovi materijala	209		23429	20576
52	3. Troskovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210		194170	181495
54	4. Troskovi amortizacije i rezervisanja	211		13458	20592
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		192624	139391
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		53033	13512
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		567842	427440
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		62957	77382
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		2421	77834
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		17654	139370
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		542685	302034
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		941	3259

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		541744	298775
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		27823	20873
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		9065	277
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227			
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		504856	277625
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	...Âˆ. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U _____ dana 20.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
07023014 Maticni broj	[] [] [] [] [] [] [] [] Sifra delatnosti	100001513 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	[] 19	[] [] [] [] [] [] [] [] 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **Energoprojekt Holding a.d.**

Sediste : **Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12**

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005016823028

u periodu od **01.01.2012. do 31.12.2012. godine**

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	859539	900305
1. Prodaja i primljeni avansi	302	858729	897749
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	810	2556
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	532210	583401
1. Isplate dobavljacima i dati avansi	306	263980	248963
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	181392	182355
3. Placene kamate	308	3958	10558
4. Porez na dobitak	309	16024	76550
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	66856	64975
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	327329	316904
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	1188689	474244
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i biolo ... ^Å kih sredstava	315	0	173503
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	864337	0
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	69163	24807
5. Primljene dividende	318	255189	275934
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1417178	1128066
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	0	229070
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i biolo ... ^Å kih sredstava	321	1417178	517318
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	0	381678
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	228489	653822

POZICIJA	AOP	I z n o s	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	0	112756
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326	0	770
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	0	111986
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	9975	4901
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	6447	0
3. Finansijski lizing	332	3159	4900
4. Isplacene dividende	333	369	1
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334	0	107855
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	9975	0
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	2048228	1487305
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	1959363	1716368
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	88865	0
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	0	229063
...Âˆ. GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	239998	469938
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	5109	0
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	0	877
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	333972	239998

U _____ dana 20.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
07023014 Maticni broj	[] [] [] [] [] [] [] [] Sifra delatnosti	100001513 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	[] 19	[] [] [] [] [] [] [] [] 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **Energoprojekt Holding a.d.**

Sediste : **Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12**

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005016823042

u periodu od **01.01.2012. do 31.12.2012. godine**

- u hiljadama dinara

Red . br.	O P I S	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)	
		AOP		AOP		AOP		AOP	
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	4165836	414	27178	427		440	1600056
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	4165836	417	27178	430		443	1600056
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405	662747	418		431		444	434
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	5
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	4828583	420	27178	433		446	1600485
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	4828583	423	27178	436		449	1600485
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411	239561	424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	5068144	426	27178	439		452	1600485

Red. br.	O P I S	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453	102923	466	43080	479	15902	492	2008
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456	102923	469	43080	482	15902	495	2008
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457	31958	470		483	3971	496	1189
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471		484	9998	497	27
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459	134881	472	43080	485	9875	498	3170
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	462	134881	475	43080	488	9875	501	3170
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489	1215	502	2690
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477		490	2956	503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	465	134881	478	43080	491	8134	504	5860

Red. br.	O P I S	AOP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037,237)	AOP	Ukupno (kol.2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	943386	518		531	341	544	6896012
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508	943386	521		534	341	547	6896012
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	916786	522		535		548	1614707
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	1333865	523		536	341	549	1343500
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	526307	524		537		550	7167219
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	526307	527		540		553	7167219
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	782481	528		541		554	1020567
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516	519060	529		542		555	522016
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	789728	530		543		556	7665770

Red. br.	O P I S	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	569	

U _____ dana 20.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07023014 Maticni broj	[] [] [] [] [] [] [] [] Sifra delatnosti	100001513 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	[] 19	[] [] [] [] [] [] [] [] 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **Energoprojekt Holding a.d.**

Sediste : **Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12**

STATISTICKI ANEKS

7005016823035

za 2012. godinu

I OPSTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOSNO PREDUZETNIKU

O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za velicinu (oznaka od 1 do 3)	602	2	2
3. Oznaka za vlasnistvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (pravnih ili fizickih) lica koja imaju ucesce u kapitalu	604		
5. Prosecan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	70	74

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOSKIH SREDSTAVA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na pocetku godine	606	11582	1443	10139
	1.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	607		XXXXXXXXXXXX	
	1.3. Smanjenja u toku godine	608	419	XXXXXXXXXXXX	723
	1.4. Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXX	
	1.5. Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610	11163	1747	9416
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i bioloska sredstva				
	2.1. Stanje na pocetku godine	611	1175761	360259	815502
	2.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	612	500017	XXXXXXXXXXXX	500017
	2.3. Smanjenja u toku godine	613	16209	XXXXXXXXXXXX	125210
	2.4. Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXX	
	2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	1659569	469260	1190309

III STRUKTURA ZALIHA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	616		
11	2. Nedovrsena proizvodnja	617		
12	3. Gotovi proizvodi	618		
13	4. Roba	619		
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620		
15	6. Dati avansi	621	99508	707
	7. SVEGA (616+617+618+619+620+621=013+014)	622	99508	707

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623	5068144	4828583
	u tome : strani kapital	624		
301	2. Udeli drustva sa ogranicenom odgovornoscu	625		
	u tome : strani kapital	626		
302	3. Ulozi clanova ortackog i komanditnog drustva	627		
	u tome : strani kapital	628		
303	4. Drzavni kapital	629		
304	5. Drustveni kapital	630		
305	6. Zadruzni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632	27178	27178
30	SVEGA (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	5095322	4855761

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ceo broj

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obicne akcije			
	1.1. Broj obicnih akcija	634	9937538	9467810
deo 300	1.2. Nominalna vrednost obicnih akcija - ukupno	635	5068144	4828583
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	637		
300	3. SVEGA -nominalna vrednost akcija (635+637=623)	638	5068144	4828583

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potrazivanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	639	236979	426209
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 119)	640	60995	20352
deo 228	3. Potrazivanja u toku godine od drustava za osiguranje za naknadu stete (dugovni promet bez pocetnog stanja)	641		
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godisnji iznos po poreskim prijavama)	642	27969	20918
43	5. Obaveze iz poslovanja (potrazni promet bez pocetnog stanja)	643	1615076	251136
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potrazni promet bez pocetnog stanja)	644	111833	94314
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	645	17084	14700
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	646	19966	19887
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, ucesce u dobitku i licna primanja poslodavca (potrazni promet bez pocetnog stanja)	647	1829	0
465	10. Obaveze prema fizickim licima za naknade po ugovorima (potrazni promet bez pocetnog stanja)	648	2300	1456
47	11. Obaveze za PDV (godisnji iznos po poreskim prijavama)	649	82779	68781
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	2176810	917753

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
513	1. Troškovi goriva i energije	651	17053	11406
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	148872	128896
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	19966	19883
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizickim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	3508	2480
526	5. Troškovi naknada clanovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655	12601	24571
529	6. Ostali licni rashodi i naknade	656	9223	5665
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	104494	83385
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnina	658	866	1513
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnina zemljišta	659		
536, 537	10. Troškovi istrazivanja i razvoja	660		
540	11. Troškovi amortizacije	661	10841	19909
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	770	958
553	13. Troškovi platnog prometa	663	4873	2507

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
554	14. Troškovi članarina	664	1245	943
555	15. Troškovi poreza	665	10157	10233
556	16. Troškovi doprinosa	666		
562	17. Rashodi kamata	667	19383	25121
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	19383	25121
deo 560, deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669	4229	11523
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670	139	246
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	387603	374360

VIII DRUGI PRIHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihodi od prodaje robe	672		
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dazbina	673		
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674		
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljiste	675		
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	98220	109041
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678	8734	10245
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i ucesca u dobitku	679	257234	276715
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	364188	396001

IX OSTALI PODACI

- iznosi u hiljadama dinara

O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcize (prema godisnjem obracunu akciza)	681		
2. Obracunate carine i druge uvozne dazbine (ukupan godisnji iznos prema obracunu)	682		
3. Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Državna dodeljivanja za premije, regres i pokrice tekucih troškova poslovanja	684		
5. Ostala državna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizickih lica	686		
7. Licna primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688		

X RAZGRANI ENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Po etno stanje razgrani enog neto efekta ugovorene valutne klauzule	689		
2. Razgrani eni neto efekat ugovorene valutne klauzule	690		
3. Srazmerni deo ukinutog razgrani enog neto efekta ugovorene valutne klauzule	691		
4. Preostali iznos razgrani enog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	692		
5. Po etno stanje razgrani enog neto efekta kursnih razlika	693		
6. Razgrani eni neto efekat kursnih razlika	694		
7. Srazmerni deo ukinutog razgrani enog neto efekta kursnih razlika	695		
8. Preostali iznos razgrani enog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	696		

XI RAZGRANI ENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Po etno stanje razgrani enog neto efekta ugovorene valutne klauzule	697		
2. Razgrani eni neto efekat ugovorene valutne klauzule	698		
3. Srazmerni deo ukinutog razgrani enog neto efekta ugovorene valutne klauzule	699		
4. Preostali iznos razgrani enog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	700		
5. Po etno stanje razgrani enog neto efekta kursnih razlika	701		
6. Razgrani eni neto efekat kursnih razlika	702		
7. Srazmerni deo ukinutog razgrani enog neto efekta kursnih razlika	703		
8. Preostali iznos razgrani enog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	704		

U _____ dana 20.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2012. GODINU**

Beograd, 2013. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	5
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	8
3. VLASNIČKA STRUKTURA	8
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	8
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	11
6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	12
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	13
7.1. Procenjivanje	14
7.2. Efekti kurseva stranih valuta	14
7.3. Prihodi.....	15
7.4. Rashodi	16
7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja	17
7.6. Porez na dobitak	17
7.7. Nematerijalna ulaganja	19
7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema	20
7.9. Finansijski lizing.....	21
7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	21
7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	22
7.12. Investicione nekretnine.....	23
7.13. Zalihe	24
7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji	25
7.15. Finansijski instrumenti	26
7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29
7.17. Kratkoročna potraživanja	29
7.18. Finansijski plasmani	30
7.19. Obaveze	31
7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	32
7.21. Naknade zaposlenima	34

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE	
FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU	35
8.1. Kreditni rizik.....	37
8.2. Tržišni rizik.....	39
8.3. Rizik likvidnosti	43
8.4. Upravljanje rizikom kapitala	44
9. BILANS USPEHA	47
9.1. Prihodi od prodaje	47
9.2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe.....	48
9.3. Ostali poslovni prihodi	48
9.4. Troškovi materijala.....	49
9.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	49
9.6. Troškovi amortizacije	50
9.7. Troškovi rezervisanja	51
9.8. Troškovi proizvodnih usluga.....	51
9.9. Nematerijalni troškovi	52
9.10. Finansijski prihodi	54
9.11. Finansijski rashodi.....	55
9.12. Ostali prihodi	56
9.13. Ostali rashodi i neto gubitak poslovanja koje se obustavlja.....	57
9.14. Dobitak pre oporezivanja.....	58
9.15. Porez na dobitak i neto dobitak	59
9.16. Neto dobitak po akciji.....	59
10. BILANS STANJA.....	60
10.1. Nematerijalna ulaganja	60
10.2. Nekretnine, postrojenja i oprema	61
10.3. Investicione nekretnine.....	62
10.4. Dugoročni finansijski plasmani.....	63
10.5. Zalihe i dati avansi.....	64
10.6. Kratkoročna potraživanja	65
10.7. Kratkoročni finansijski plasmani.....	66
10.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	68
10.9. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja.....	68
10.10. Promene na kapitalu	69
10.11. Osnovni kapital.....	70
10.12. Rezerve	72
10.13. Revalorizacije rezerve, nerealizovani dobitci i gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju.....	72

10.14. Neraspoređeni dobitak.....	73
10.15. Dugoročna rezervisanja	73
10.16. Dugoročni krediti.....	77
10.17. Ostale dugoročne obaveze	79
10.18. Obaveze po osnovu dugoročnog lizinga	79
10.19. Kratkoročne finansijske obaveze.....	79
10.20. Obaveze iz poslovanja.....	80
10.21. Ostale kratkoročne obaveze.....	80
10.22. Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	81
10.23. Odložene poreske obaveze i odložena poreska sredstva	81
10.24. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	82
10.25. Vanbilansna aktiva i pasiva	83
11. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	84
12. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA.....	84
13. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	87
14. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	90

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Holding a.d., Beograd (u daljem tekstu: Društvo) je akcionarsko društvo za holding poslovanje u mešovitoj svojini.

Društvo se uskladilo sa Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“ br. 36/2011 i br.99/2012) donošenjem Odluke o usklađivanju Osnivačkog akta sa Zakonom o privrednim društvima na Skupštini 16.03.2012. godine i Statuta Društva na Skupštini akcionara održanoj dana 12.01.2012. godine.

U postupku usklađivanja sa novim Zakonom o privrednim društvima došlo je do promene podataka Energoprojekt Holding a.d. koji se upisuju u registar Agencije za privredne registre, tako što je Rešenjem Agencije za privredne registre BD 49189/2012 od 18.04.2012. godine izvršena registracija Osnivačkog akta i Statuta Društva, kao i upis novih organa Društva, članova Izvršnog odbora i upis predsednika i članova Nadzornog odbora.

Usvajanjem i registracijom Odluke o usklađivanju osnivačkog akta Energoprojekt Holding a.d. i Statuta Društva donetih u skladu sa odredbama novog Zakona o privrednim društvima prestali su da važe Odluka o usklađivanju sa Zakonom o privrednim društvima i Statut Društva iz 2006. godine.

Društvo je registrovano i prevedeno u Registar Agencije za privredne registre, Rešenjem BD 8020/2005 od 20.05.2005. godine, iz sudskog registra Trgovinskog suda u Beogradu, sa prethodnom registracijom na registarskom ulošku br. 1-2511-00.

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu VIII Fi 8390/99 od 30.06.2000. godine, Društvo se uskladilo sa Zakonom o preduzećima („Sl. list SRJ“ br. 29/96), Zakonom o klasifikaciji delatnosti („Sl. list SRJ“ br. 31/96) u pogledu naziva, delatnosti, osnovnog kapitala i organa, promenilo naziv u Energoprojekt Holding akcionarsko društvo za holding poslovanje iz Energoprojekt Holding deoničko društvo u mešovitoj svojini za osnivanje, finansiranje i upravljanje drugim preduzećima, do tada registrovano Rešenjem istog suda Rešenjem FI 5843/91 od 13.06.1991. godine.

Pravni prethodnik Energoprojekt Holding deoničkog društva u mešovitoj svojini je Energoprojekt Holding Korporacija, upisana u Registar Okružnog privrednog suda u Beogradu, Rešenjem Fi 423 od 12.01.1990. godine, organizovana po prethodnom Zakonu o preduzećima („Sl.list SFRJ“ br. 77/88, 40/89, 46/90 i 60/91) usvajanjem Samoupravnog sporazuma o promenama u organizovanju dotadašnje Složene

organizacije udruženog rada Energoprojekt i udruženih Radnih organizacija, na referendumu održanom dana 08.12.1989. godine.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07023014
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	6420-delatnost holding kompanija
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001513

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** je delatnost holding kompanija (6420).

Društvo je matično društvo koje sa sledećih deset zavisnih društava i jednim pridruženim društvom čini **grupaciju društava sa skraćenim nazivom: Sistem Energoprojekt:**

- Energoprojekt Visokogradnja a.d.,
- Energoprojekt Niskogradnja a.d.,
- Energoprojekt Oprema a.d.,
- Energoprojekt Hidroinženjering a.d.,
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.,
- Energoprojekt Energodata a.d.,
- Energoprojekt Industrija a.d.,
- Energoprojekt Entel a.d.,
- Energoprojekt Garant a.d.o.,
- Energoprojekt Promet d.o.o. i
- Enjub d.o.o.

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim i pridruženim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	92,39
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	93,32
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	94,84
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	94,40
Energoprojekt Energodata a.d.	96,43
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
Energoprojekt Entel a.d.	86,26
Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94
Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00

Procenat vlasništva Društva u pridruženom društvu je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica</i>	
<i>Naziv pridruženog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
Enjub d.o.o.	50,00

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u **srednje pravno lice**.

U Društvu je **prosečan broj zaposlenih radnika**, na osnovu stanja krajem svakog meseca, iznosio:

- 2012. godine: 70 radnika i
- 2011. godine: 74 radnika.

Akcijama Društva se trguje na Prime listingu Beogradske berze.

Godišnji finansijski izveštaji koji su predmet ovih Napomena su **pojedinačni finansijski izveštaji Društva** i odobreni su od strane Nadzornog odbora Društva dana 25.02.2013. godine.

Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u 2012. godini sačinjavala su sledeća lica:

- Vladimir Milovanović - Generalni direktor;
- Dr Dimitraki Zipovski - Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan;
- Zoran Radosavljević - Izvršni direktor za korporativne projekte, razvoj i kvalitet;
- Mr Zoran Jovanović - Izvršni direktor za pravne poslove i
- Dragan Tadić - Izvršni direktor za „Real Estate“ projekte.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2012. godine prikazano je u okviru Napomene 10.11.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

U Republici Srbiji je **Zakon o računovodstvu i reviziji** (»Službeni glasnik RS« broj 46/2006,111/09 i 99/2011) osnovni pravni akt kojim se preciziraju različita pitanja vezana za obavljanje računovodstvenih aktivnosti.

Pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izveštaja Društva uvažena je odredba Zakona o računovodstvu i reviziji, po kojoj su pravna lica dužna da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine, obaveza, prihoda i rashoda; sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja, vrše shodno:

- zakonskoj regulativi,
- profesionalnoj regulativi i
- internoj regulativi.

Pod **zakonskom regulativom** se podrazumevaju zakoni i podzakonski propisi doneti za izvršavanje zakona.

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o računovodstvu i reviziji (»Službeni glasnik RS« broj 46/2006, 111/2009 i 99/2011);
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007 i 93/2012);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik RS« broj 114/2006, 5/2007, 119/2008, 2/2010, 101/12 i 118/12);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik RS« broj 114/2006, 119/2008, 9/2009, 4/2010, 3/2011 i 101/2012);
- Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik RS« broj 114/2006, 119/2008, 9/2009, 4/2010 i 3/2011 i 101/2012);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012 i 8/2013);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010 i 8/2013);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010).

Profesionalna regulativa se prvenstveno odnosi na:

- Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (u nastavku: Okvir),
- Međunarodne računovodstvene standarde (u nastavku: MRS),
- Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u nastavku: MSFI) i
- Tumačenja koje je doneo Komitet za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MRS/MSFI i Tumačenja. Razlozi za iznetu konstataciju su prvenstveno posledica nepotpune usaglašenosti, s jedne strane, zakonske regulative, a sa druge strane, profesionalne regulative. Otuda, kako je zakonska regulativa u predmetnom kontekstu primarna, finansijski izveštaji u pojedinim aspektima odstupaju od profesionalne regulative.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS" broj 114/2006, 5/2007, 119/2008, 2/2010, 101/12 i 118/12), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja, a ove stavke, po profesionalnoj regulativi, ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze Društva.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od profesionalne regulative nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Od pravnih akata koji predstavljaju **internu regulativu Društva**, pri sastavljanju finansijskih izveštaja korišćeni su aktuelni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 22.10.2012. godine od strane Izvršnog odbora Društva i Pravilnik o izmena pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva br. 10 od 21.01.2013. godine. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Društva.

Finansijski izveštaji Društva za 2012. godinu prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Ovim Pravilnikom je, pored ostalog, propisana sadržina pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o tokovima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu, Napomena uz finansijske izveštaje i Statističkog aneksa; za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Pravilnikom je, takođe, precizirano da se podaci u Bilansu stanja, Bilansu uspeha, Izveštaju o tokovima gotovine, Izveštaju o promenama na kapitalu i Statističkom aneksu

upisuju u hiljadama dinara, a da se broj zaposlenih radnika upisuje u celom broju; što je uvaženo i u objašnjenjima prezentovanim kroz ove Napomene.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje

treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog

perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljajanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja. U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva** dinar. Pored podataka za tekuću godinu, u finansijskim izveštajima Društva su kao **uporedni podaci** iskazani podaci iz finansijskih izveštaja za 2011. godinu.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski

izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu, kako sa zahtevima profesionalne regulative, tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknativa (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze)

preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2012.	31.12.2011.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	113,7183	104,6409
1 USD	86,1763	80,8662

7.3. Prihodi

Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode i ostale prihode (uključujući i prihode od uskađivanja vrednosti imovine).

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), i drugi poslovni prihodi.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *prihod povezan sa određenom transakcijom se priznaje prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi

vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od zavisnih i drugih povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

U okviru **ostalih prihoda**, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

7.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja imovine).

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda**, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve **odbitne privremene razlike** između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane poreske stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.7. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalno ulaganje. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

7.9. Finansijski lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga**, shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alokira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alokira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alokira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednosti je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga i korisnog veka trajanja.

Amortizacija se vrši **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno

sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine *ne podležu obračunu amortizacije niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.*

7.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci

materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitnog inventara), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji**, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji.

7.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojava oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća,

- krediti (zajmovi) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „*hedžinga*“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanim strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha i

- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri

izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

7.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. *Kratkoročna potraživanja od kupaca* mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih

sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne komisije, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana (na primer, Društvo nije uspelo sudskim putem da izvrši naplatu potraživanja). Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, nakon razmatranja i predloga popisne komisije, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja. Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su dugoročni krediti, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani; sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta

(finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl.; vrši se direktnim otpisivanjem.

7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, **shodno MRS 37** - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih i po drugim osnovama (na primer, za očekivane gubitke koji će nastati po započetim sudskim sporovima).

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje, kao i smanjenje rezervisanja, se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je: moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; i sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.21. Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodaniće se obaveze Društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje i
- otpremnine.

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe **MRS 19 - Primanja zaposlenih**. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice.

Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja,

diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuje zaposlenima u visini trostrukog iznosa zarade koju su ostvarili za mesec koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina (u skladu sa uslovima definisanim Pojedinačnim kolektivnim ugovorom) ili u iznosu definisanom Zakonom o radu ukoliko je to povoljnije za zaposlenog.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti i
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Kupci u zemlji</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	62.298	74.557
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	33.010	186.016
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	53.907	65.094
Energoprojekt Entel a.d.	8.442	7.290
Energoprojekt Energodata a.d.	25.391	50.874
Energoprojekt Industrija a.d.	39.081	31.854
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	4.974	-
Energoprojekt Oprema a.d.	8.949	6.464
Ostali	927	871
Svega	236.979	423.020
<i>Kupci u inostranstvu</i>		
Energoprojekt Montenegro d.o.o.	-	3.189
Svega	-	3.189
<i>Druga potraživanja</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	8.166	63.934

Energoprojekt Niskogradnja a.d.	4.348	19.183
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	872	24.070
Energoprojekt Entel a.d.	1.448	386
Energoprojekt Energodata a.d.	2.243	8.453
Energoprojekt Industrija a.d.	184	171
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	1.632	-
Energoprojekt Oprema a.d.	302	178
Ostali	16.276	17.670
Svega	35.471	134.045
UKUPNO	272.450	560.254

Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje blanko menice i menična ovlašćenja.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Tekuća	74.906	109.940
0 - 30 dana od dospeća	15.315	22.750
30 - 60 dana od dospeća	10.988	21.197
60 - 90 dana od dospeća	7.859	20.566
preko 90 dana od dospeća	163.382	385.801
UKUPNO	272.450	560.254

Nedospela potraživanja od kupaca u iznosu od 48.703 hiljada dinara uglavnom dospevaju u roku od 15 dana nakon izdavanja fakture, shodno dogovorenim uslovima plaćanja.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje je tokom godine izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
<i>Druga potraživanja</i>		
Ostali	-	523
Svega	-	523
UKUPNO	-	523

Direktno je otpisano ranije indirektno otpisano potraživanje od Republičkog Fonda za zdravstveno osiguranje po osnovu refundacije isplaćenih naknada za bolovanje preko 30 dana, u iznosu od 430 hiljada RSD, kao i ranije indirektno otpisano potraživanje po

osnovu refundacije isplaćenih naknada za porodiljsko bolovanje od Sekretarijata za socijalnu zaštitu grada Beograda u iznosu od 93 hiljade RSD, zbog zastarelosti i nenaplativosti.

8.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evrom.

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da bi promena kurseva značajnije uticala na promenu rezultata Društva, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo valutnom riziku**.

U sledećoj tabeli je, na osnovu podataka iz deviznog podbilansa, iskazana knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza.

<i>Sredstva u EUR</i>		<i>Obaveze u EUR</i>	
<i>2012.</i>	<i>2011.</i>	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
16.411.827	15.607.903	4.728.759	4.388.536

Obzirom na iskazane razlike u deviznim podbilansima, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na nominalni rast kursa dinara od 10% u odnosu na strane valute. Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu razumno očekivanih promena u

kursevima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo gotovinska sredstva, nenaplaćena potraživanja i neizmirene obaveze iskazane u stranoj valuti, i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za potencijalnu depresijaciju ili apresijaciju funkcionalne valute u odnosu na strane valute.

Analizom deviznog podbilansa Društva, može se konstatovati da je Društvo najosetljivije na promenu EUR. Analiza osetljivosti je urađena na način koji podrazumeva identičnu fluktuaciju svih za Društvo relevantnih valuta.

Uz nepromenjene ostale varijable, *apresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog negativnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza. Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, *depresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog pozitivnog efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju depresijacije nacionalne valute za 10%	u 000 dinara	
	2012.	2011.
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	132.858	117.400

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da negativna promena kamatnih stopa (za 1%) ima značajan uticaj na promenu rezultata, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo kamatnom riziku.**

U sledećim tabelama je prikazana kamatonosna struktura finansijskih sredstava i obaveza Društva sa promenljivom kamatnom stopom na datum bilansa stanja.

Kamatonosna struktura finansijskih sredstava i obaveza sa promenljivom kamatnom stopom	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
<i>Kamatonosna finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom</i>		
Dugoročni zajmovi dati povezanim pravnim licima – Urbanizam i arhitektura a.d.	-	75.865
Kratkoročni zajmovi dati povezanim pravnim licima	215.935	527.509
Dugoročni stambeni krediti zaposlenih	2.084	2.087
Stambeni krediti zaposlenima koji dospevaju do 1 godine	156	139
Svega	218.175	605.600
<i>Kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom</i>		
Kratkoročni krediti – Alpha Bank a.d.	-	117.222
Svega	-	117.222

Obzirom na iskazane razlike u finansijskim sredstvima i obavezama sa promenljivim kamatnim stopama Društva, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na rast kamatne stope od 1%. Stopa osetljivosti od 1% predstavlja procenu potencijalno razumno očekivanih promena u kamatnim stopama.

Analiza osetljivosti je urađena u varijanti scenario analize, koja podrazumeva istovremeno i istosmerno pomeranje kamatne stope na sva finansijska sredstva i finansijske obaveze sa promenljivim kamatnim stopama. Pored navedenog, primenjena analiza osetljivosti podrazumeva da je preostali iznos sredstava i obaveza na datum bilansa stanja bio nepromenjen u toku cele godine.

Uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom veća od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled pozitivnih efekata neto prihoda od kamata. Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom manja od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled negativnih efekata neto prihoda od kamate.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju rasta kamatne stope za 1%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	2.182	4.884

Vezano za potencijalne kamatne rizike po osnovu finansijskih obaveza, u nastavku će se dati kratak osvrt na *politiku upravljanja rizikom dobavljača* koja se primenjuje u Društvu.

Kao što se iz tabele u kojoj je prikazana kamatonosna struktura finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom može uočiti, obaveze prema dobavljačima (kako obaveze po ispostavljenim fakturama, tako i nefakturisane obaveze) nisu uključene u navedenu grupu. Osnovna činjenica koja podržava realnost primenjenog pristupa je da dobavljači, po pravilu, ne zaračunavaju zatezne kamate u slučaju kašnjenja Društva u izmirenju svojih obaveza. Nezaračunavanje zatezne kamate treba prvenstveno razumeti kao posledicu potrebe za dugoročnim održavanjem dobrih poslovnih odnosa dobavljača sa potencijalno kvalitetnim kupcem. Shodno iznetom, *potencijalni kamatni rizici zbog neblagovremenog izmirenja obaveza prema dobavljačima u Društvu nisu izraženi.*

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
<i>Dobavljači u zemlji</i>		
Eneroprojekt Visokogradnja a.d.	61	2.330
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	-	806
Energoprojekt Energodata a.d.	543	-
Energoprojekt Oprema a.d.	35.779	-
Elektrodistribucija Beograd d.o.o.	2.617	2.967
JKP „Beogradske elektrane“	490	388
Deloitte revizija d.o.o.	-	6.557
Agencija za investicije i stanovanje	3.114	3.114
Ostali	4.745	4.027
Svega	47.349	20.189
<i>Dobavljači u inostranstvu</i>		
Encom GmbH, Frankfurt	10.803	-
IATA	1.900	367
Ostali	521	-
Svega	13.224	367
UKUPNO	60.573	20.556

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Tekuća	13.071	16.670
0 - 30 dana od dospeća	36.286	454
30 - 60 dana od dospeća	-	304
60 - 90 dana od dospeća	-	1
preko 90 dana od dospeća	11.216	3.127
UKUPNO	60.573	20.556

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Ova vrsta rizika nije izražena u Društvu.

8.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospеле obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

<i>Pokazatelji likvidnosti</i>	<i>Zadovoljavajući opšti standardi</i>	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Opšti ratio likvidnosti	2 : 1	2,89:1	4,45:1
Rigorozni ratio likvidnosti	1 : 1	2,64:1	4,45:1
Gotovinski ratio likvidnosti		0,82:1	0,57:1
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	770.779	1.442.707

Rezultati ratio analize pokazuju da je Društvo tokom 2012. godine bilo **likvidno**, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih; a
- Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

8.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Neto dobitak/gubitak	504.856	277.625
<i>Prosečan kapital</i>		
Kapital na početku godine	7.167.219	6.896.012
Kapital na kraju godine	7.665.770	7.167.219
Prosečan kapital	7.416.494	7.031.616
Stopa prinosa na sopstveni kapital	6,81%	3,95%

Shodno podacima iz tabele, jasno je da se rezultati poslovanja u 2011. i 2012. godini, sa aspekta održivosti kapitala, mogu oceniti kao zadovoljavajući, tako da **rizik kapitala nije izražen**.

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Obaveze	886.544	777.430
Ukupna sredstva	8.552.314	7.944.649
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,10:1	0,10:1
<i>Dugoročna sredstva</i>		
Kapital	7.665.770	7.167.219
Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	478.299	358.956
Svega	8.144.069	7.526.175
Ukupna sredstva	8.552.314	7.944.649
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,95:1	0,95:1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva) i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
<i>Neto zaduženost</i>		
Finansijske obaveze	602.869	502.974
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	333.972	239.998
Svega	268.897	262.976
Kapital	7.665.770	7.167.219
RACIO NETO ZADUŽENOSTI PREMA UKUPNOM KAPITALU	1:28,51	1:27,25

9. BILANS USPEHA

9.1. Prihodi od prodaje

Društvo ostvaruje prihod **pružanjem usluga na domaćem tržištu**. Struktura prihoda je prikazana u narednoj tabeli.

Struktura prihoda od prodaje	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Prihodi od prodaje povezanim pravnim licima</i>		
Prihodi od prodaje usluga zavisnim pravnim licima	401.765	352.038
Prihodi od prodaje usluga ostalim povezanim pravnim licima	-	286
Svega	401.765	352.324
<i>Prihodi od prodaje na domaćem tržištu</i>		
Prihodi od prodaje usluga	87	96
Svega	87	96
<i>Prihodi od prodaje na inostranom tržištu</i>		
Prihodi od prodaje usluga	49.247	-
Svega	49.247	
UKUPNO	451.099	352.420

Prihod od prodaje usluga ostalim povezanim pravnim licima u 2011. godini iznosio je 286 hiljada RSD i odnosio se na pravne usluge pružene Enjubu d.o.o. po Protokolu o zastupanju Enjub-a u sudskim predmetima.

Prihodi u iznosu od 87 hiljada RSD (2011. godine: 96 hiljada RSD) ostvareni su prodajom avio karata na domaćem tržištu.

Prihodi od prodaje na inostranom tržištu u iznosu od 49.247 hiljada RSD odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Prihodi od prodaje usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu u 2012. godini ostvareni su po osnovu pružanja usluga Društva po osnovu ugovora odobrenih i usvojenih od strane Izvršnog odbora direktora Društva i Odbora direktora zavisnih

društava, a u skladu sa Statutom Društva i Statutima zavisnih društava i iznose 401.765 hiljada RSD (2011. godina: 352.038 hiljada RSD), kako je prikazano u narednoj tabeli.

Kupac	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Energoprojekt Garant a.d.o.	1.703	1.531
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	70.176	61.676
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	87.341	76.430
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	31.567	27.549
Energoprojekt Entel a.d.	84.309	73.577
Energoprojekt Energodata a.d.	8.439	7.496
Energoprojekt Industrija a.d.	23.246	20.287
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	5.596	5.210
Energoprojekt Oprema a.d.	89.388	78.282
UKUPNO	401.765	352.038

9.2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe

Struktura prihoda od aktiviranja učinaka i robe	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Prihodi od aktiviranja proizvoda i usluga za sopstvene potrebe	482	598
UKUPNO	482	598

Prihodi od aktiviranja usluga za sopstvene potrebe u iznosu od 482 hiljada RSD (2011. godine: 598 hiljada RSD) odnose se na korišćenje automobila u službene svrhe.

9.3. Ostali poslovni prihodi

Struktura ostalih poslovnih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Prihod od zakupnina	25.053	22.533
Ostali poslovni prihodi	80	15
UKUPNO	25.133	22.548

Prihodi od zakupnina ostvareni su po osnovu izdavanja u zakup objekta na Batajničkom drumu br. 24, Energoprojekt Visokogradnji a.d. u iznosu od 24.060 hiljada RSD (u

2010. godini: 21.618 hiljada RSD) i izdavanja prostora na krovnoj terasi i prizemlju u poslovnoj zgradi Energoprojekta Telekomu Srbija a.d. u iznosu od 993 hiljada RSD (u 2010. godini: 915 hiljada RSD). Ostali poslovni prihod u iznosu od 80 hiljada RSD čini ostvareni nagradni bonus od avio kompanije Aeroflot za 2012. godinu za ostvareni promet po osnovu prodaje avio karata (u 2010. godini: 15 hiljada RSD).

9.4. Troškovi materijala

Struktura troškova materijala	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Troškovi ostalog materijala	6.377	9.170
Troškovi goriva i energije	17.052	11.406
UKUPNO	23.429	20.576

9.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Troškovi zarada</i>		
Troškovi zarada i naknada zarada - bruto	148.872	128.897
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	19.966	19.883
Svega	168.838	148.780
Troškovi ugovora o delu, autorskih ugovora, ugovora o privremenim i povremenim poslovima i sl.	3.508	2.479
Naknada članovima upravnog i nadz.odbora	12.601	24.571
Ostali lični rashodi i naknade	9.223	5.665
UKUPNO	194.170	181.495

U okviru **ostalih ličnih rashoda**, najznačajniji su troškovi za službena putovanja u iznosu od 5.466 hiljada RSD i troškovi Društva za naknade zaposlenima za prevoz na rad i povratak sa rada u iznosu od 2.070 hiljada. Pored navedenog, u okviru ostalih ličnih rashoda iskazane su solidarne pomoći i ostala davanja zaposlenima i drugim fizičkim licima.

9.6. Troškovi amortizacije

Struktura troškova amortizacije	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Amortizacija nematerijalnih ulaganja	303	254
Amortizacija nekretnina	90	7.476
Amortizacija postrojenja i opreme	10.448	12.179
UKUPNO	10.841	19.909

Na dan 31.12.2012. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2012. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2012. godine.

Usled promenjene procene, trošak amortizacije za 2012. godinu je manji, to jest knjigovodstvena vrednost sredstava na dan 31.12.2012. godine je veća za 10.678 hiljada RSD (nekretnine u iznosu od 9.445 hiljada RSD i oprema u iznosu od 1.233 hiljada RSD).

Što se tiče budućeg perioda, određena rezidualna vrednost će prouzrokovati da ukupna računovodstvena amortizacija, na kraju korisnog veka trajanja svih sredstava koja su bila predmet Procene, bude manja za oko 517.945 hiljada RSD, to jest za ukupno procenjeni iznos koje bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstva, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđivanja i pod pretpostavkom da su sredstva već na kraju svog korisnog veka i u stanju koje se očekuje na kraju njihovog korisnog veka trajanja.

Uz zanemarivanje procenjene rezidualne vrednosti, po pitanju efekata promene korisnog veka trajanja, u slučaju povećanja korisnog veka trajanja u odnosu na prethodne procene, pozitivni efekti na finansijski rezultat Društva (usled smanjenja troškova amortizacije tekuće godine zbog povećanja roka trajanja sredstava), u tekućoj i u narednim godinama, će se kompenzovati u onim godinama kada bi sredstva, shodno ranijim procenama, prestala da se amortizuju. Prestanak amortizacije bi bio posledica činjenice da im je kompletan koristan vek trajanja protekao u prethodnom periodu. Praktično, negativni efekti amortizacije za neko konkretno sredstvo, a time i negativni efekti na finansijski rezultat Društva, biće jednaki godišnjoj amortizaciji u onim godinama za koliko je, novom Procenom, produžen vek trajanja pojedinih sredstava. Analogno iznetom, važi u slučaju sredstava kojima je novom procenom skraćen ranije procenjeni vek trajanja.

9.7. Troškovi rezervisanja

Struktura troškova rezervisanja	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	2.617	683
UKUPNO	2.617	683

Troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u 2012. godini jednaki su razlici između, s jedne strane, iznosa rezervisanja za otpremnine na kraju 2012. godine i, s druge strane, iznosa rezervisanja za otpremnine na dan 31.12.2011. godine, umanjenog za iznos isplaćenih otpremnina u toku 2012. godine.

Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od 2.617 hiljada RSD (2011. godine: 683 hiljada RSD) odnose se na primenu MRS 19.

Procena rezervisanja na datum bilansa stanja po osnovu MRS 19 (za otpremnine prilikom odlaska u penziju), detaljnije je objašnjena u Napomeni 10.15.

9.8. Troškovi proizvodnih usluga

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Troškovi usluga na izradi učinaka	49.247	-
Troškovi transportnih usluga	4.175	5.275
Troškovi investicionog i tekućeg održavanja	40.776	60.124
Troškovi zakupnina	866	1.513
Troškovi sajmova	573	-
Troškovi reklame i propagande	3.479	13.182
Troškovi ostalih usluga	5.379	3.291
UKUPNO	104.495	83.385

Troškovi usluga na izradi učinaka odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

U okviru **troškova transportnih usluga**, iskazani su troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona, internet usluga, taksi usluga, troškovi parkiranja automobila i dr.

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se prvenstveno odnose na tekuće održavanje i to: opreme (u 2012. godini: 3.094 hiljada RSD; u 2011. godini: 5.114 hiljada RSD), zgrade (u 2012. godini: 37.682 hiljada RSD; u 2011. godini: 55.010 hiljada RSD).

Troškovi zakupnina se, pre svega, odnose na zakup poslovnog prostora za održavanje Skupštine akcionara (u 2011. godini) i najam projektora.

Troškovi sajмова se odnose na učešće na sajmu u Budvi.

Troškovi reklame i propagande u 2012. godini najvećim delom (od 2.721 hiljada RSD) odnose se na pružanje tehničko-operativne podrške Energoprojekt Energodate kod multimedijalnih prezentacija, ažuriranje i priprema marketinških materijala, grafičku pripremu i dostavu oglasa, obaveštenja za štampu i slično, (u 2011. godini: najveći deo od 10.121 hiljada RSD odnosio se na troškove u vezi proslave 60 godina od osnivanja Energoprojekta).

U okviru **troškova ostalih usluga** najznačajniji deo se odnosi na:

- troškove licenci u 2012. godini: 2.649 hiljada RSD,
- komunalne usluge u koje spadaju troškovi vode, čišćenja i dr. (u 2012. godini: 1.768 hiljada RSD; u 2011. godini: 1.260 hiljada RSD),
- troškove zaštite na radu (u 2012. godini: 276 hiljada RSD; u 2011. godini: 295 hiljada RSD), registraciju vozila (u 2012. godini: 192 hiljada RSD; u 2011. godini: 243 hiljada RSD), troškove fotokopiranja i ostalih usluga (u 2012. godini: 494 hiljada RSD; u 2011. godini: 1.493 hiljada RSD) i dr.

9.9. Nematerijalni troškovi

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Troškovi neproizvodnih usluga	44.221	26.117
Troškovi reprezentacije	8.280	8.172
Troškovi premija osiguranja	770	958
Troškovi platnog prometa i bank. usluga	4.873	2.507
Troškovi članarina	1.245	943
Troškovi poreza	10.157	10.233
Ostali nematerijalni troškovi	18.583	7.076
UKUPNO	88.129	56.006

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih finansijskih izveštaja i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** odnosi se na troškove osiguranja imovine i lica, u 2012. godini: 770 hiljada RSD (u 2011. godin: 958 hiljada RSD).

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa u 2012. godini se odnosi 391 hiljada RSD (u 2011. godini: 586 hiljada RSD), a na troškove bankarskih usluga u 2012. godini se odnosi 4.482 hiljada RSD (u 2011. godini: 1.921 hiljada RSD).

Troškovi članarina se odnose na članarine Komorama (Privredna komora Srbije i Privredna komora grada Beograda), koje predstavljaju obavezu na isplaćene plate zaposlenih.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta, poreza na upotrebu mobilnih telefona i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu u 2012. godini: 7.199 hiljada RSD (u 2011. godini: 7.209 hiljada RSD).

Ostali nematerijalni troškovi, najvećim delom se odnose na usluge ino kompanija Inec Ltd, London i Encom GmbH, Frankfurt u 2012. godini: 14.444 hiljada RSD (u 2011. godini ih nije bilo), a ostatak se odnosi na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove oglasa, troškove učešća u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom, štampanje lista Energoprojekt, TV pretplate i sl.

9.10. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Prihodi od kamata</i>		
Prihodi od kamate iz odnosa sa zavisnim pravnim licima	78.717	89.237
Prihodi od kamate iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	10.697	9.560
Prihodi od kamate po drugim osnovama	8.806	10.245
Svega	98.220	109.042
<i>Pozitivne kursne razlike</i>		
Pozitivne kursne razlike iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	180.876	30.801
Pozitivne kursne razlike iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	12.313	51
Pozitivne kursne razlike po drugim osnovama	16.741	8.041
Svega	209.930	38.893
Prihodi od efekata valutne klauzule	2.458	2.790
Učešća u dobitku zavisnih pravnih lica	255.194	275.801
Ostali finansijski prihodi	2.040	914
UKUPNO	567.842	427.440

Najznačajniji deo **prihoda od kamata po drugim osnovama** se odnosi na kamate od oročenih depozita (u 2012. godini: 8.734 hiljada RSD; u 2011. godini: 10.245 hiljada RSD).

Finansijski prihodi od učešća u dobiti zavisnih pravnih lica u iznosu od 255.194 hiljada RSD odnose se na sledeća zavisna društva:

- Energoprojekt Garant a.d.o. u iznosu od 34.054 hiljada RSD,
- Energoprojekt Entel a.d. u iznosu od 143.595 hiljada RSD i
- Energoprojekt Oprema a.d. u iznosu od 77.545 hiljada RSD.

9.11. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Rashodi kamata</i>		
Rashodi od kamate	19.383	25.121
Svega	19.383	25.121
<i>Negativne kursne razlike</i>		
Negativne kursne razlike iz odnosa sa zavisnim pravnim licima	4.220	36.331
Negativne kursne razlike iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima		1.040
Negativne kursne razlike po drugim osnovama	8.566	9.451
Svega	12.786	46.822
Rashodi od efekata valutne klauzule	30.788	5.439
UKUPNO	62.957	77.382

Rashodi kamata se uglavnom odnose na kamate po osnovu uzetih kredita za tekuću likvidnost.

Najznačajniji deo **rashoda po osnovu efekata valutne klauzule** se odnosi na negativne efekte po osnovu kredita dobijenog od Fonda za razvoj Republike Srbije u 2012. godini u iznosu od 22.807 hiljada RSD (u 2011. godini najznačajniji deo odnosi se na negativne efekte po osnovu kredita dobijenog od Alpha Bank a.d. u iznosu od 5.236 hiljada RSD).

9.12. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	510	51.457
Naplaćena otpisana potraživanja	-	5.116
Prihodi od smanjenja obaveza	-	5.965
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	140	29
Ostali nepomenuti prihodi	264	227
Svega	914	62.794
<i>Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine</i>		
Nekretnina, postrojenja i opreme	1.507	3
Potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		15.037
Svega	1.507	15.040
UKUPNO OSTALI PRIHODI I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE	2.421	77.834

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme u 2012. godini su ostvareni po osnovu prodaje automobila u iznosu od 510 hiljada RSD (u 2011. godini su ostvareni najvećim delom po osnovu prodaje objekta u ulici Goce Delčeva br. 38, Novi Beograd, u iznosu od 51.298 hiljada RSD).

Ostali nepomenuti prihodi se najvećim delom odnose na prodaju starog papira u iznosu od 211 hiljada RSD.

Prihod od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme odnosi se na procenu vrednosti investicione nekretnine - stambeni objekat „Samački hotel“ u iznosu od 1.507 hiljada RSD (u 2011. godini: 3 hiljada RSD).

9.13. Ostali rashodi i neto gubitak poslovanja koje se obustavlja

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Ostali rashodi</i>		
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	231	-
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti	8	-
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	4.066	137.816
Ostali nepomenuti rashodi	5.735	1.031
Svega	10.040	138.847
<i>Rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	7.614	-
Obezvređenje potraživanja i kratkočnih finansijskih plasmana	-	523
Svega	7.614	523
UKUPNO OSTALI RASHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE	17.654	139.370
Negativan efekat promene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih perioda	941	3.259
UKUPNO	18.595	142.629

Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u 2012. godini u iznosu od 4.066 hiljada RSD odnose se najvećim delom na Energoprojekt Montenegro d.o.o. u iznosu od 3.466 hiljada RSD (u 2011. godini: najvećim delom u iznosu od 129.628 hiljada RSD odnose se na otpisana potraživanja od zavisnih društava: Energoprojekt Visokogradnja a.d., Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d. i Energoprojekt Promet d.o.o).

Najznačajniji deo **ostalnih nepomenutih rashoda** se odnosi na date donacije i izdatke za humanitarne namene (u 2012. godini: 5.630 hiljada RSD, a u 2011. godini: 1.021 hiljada RSD).

Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme se odnosi na obezvređenje investicione nekretnine - poslovni objekat „Stari Merkator“ u ulici Palmira Toljatića u iznosu od 7.614 hiljada RSD.

9.14. Dobitak pre oporezivanja

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Poslovni prihodi i rashodi</i>		
Poslovni prihodi	476.714	375.566
Poslovni rashodi	423.681	362.054
Poslovni rezultat	53.033	13.512
<i>Finansijski prihodi i rashodi</i>		
Finansijski prihodi	567.842	427.440
Finansijski rashodi	62.957	77.382
Finansijski rezultat	504.885	350.058
<i>Ostali prihodi i rashodi</i>		
Ostali prihodi	2.421	77.834
Ostali rashodi	17.654	139.370
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(15.233)	(61.536)
<i>Efeti poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda</i>		
Prihod	-	115
Rashod	941	3.374
Neto efekat	(941)	(3.259)
<i>Ukupan bruto rezultat</i>		
UKUPNI PRIHODI	1.046.977	880.955
UKUPNI RASHODI	505.233	582.180
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	541.744	298.775

9.15. Porez na dobitak i neto dobitak

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	541.744	298.775
Usklađivanje i korekcija prihoda/rashoda u poreskom bilansu	(256.071)	(88.605)
Kapitalni dobici/gubici iskazani u bilansu uspeha	8	(51.298)
Oporeziva dobit	285.681	158.872
Kapitalni dobici/gubici obračunati u skladu sa zakonom	-	51.732
Poreska osnovica	285.681	210.604
Obračunati porez (10% od poreske osnovice)	28.568	21.060
Ukupna umanjnje obračunatog poreza	(745)	(187)
Obračunati porez po umanjenju	27.823	20.873
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	541.744	298.775
Poreski rashod perioda	(27.823)	(20.873)
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	(9.065)	(277)
Neto dobitak/gubitak	504.856	277.625

Umanjenje obračunatog poreza (maksimalno 50% oporezive osnovice) u iznosu od 745 hiljada RSD je posledica poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva u 2012. godini.

9.16. Neto dobitak po akciji

Neto dobitak po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

<i>Pokazatelj</i>	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Neto dobitak (gubitak) u 000 dinarima	504.856	277.625
Prosečan broj akcija tokom godine	9.705.241	9.705.241
Neto dobitak po akciji u dinarima	52,02	28,61

Po odluci Skupštine akcionara od 29.06.2012. godine vršena je isplata dividende za 2011. godinu u akcijama (469.728 običnih akcija). Ponderisan prosečni broj akcija za 2012. godinu iznosi 9.705.241, tako da je neto dobitak po akciji 52,02 RSD.

10. BILANS STANJA**10.1. Nematerijalna ulaganja**

	<i>u 000 dinara</i>			
	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijalna ulaganja	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>				
Početno stanje (01.01.2012.)	8.837	419	2.326	11.582
Nove nabavke u toku godine				
Prenos sa jednog oblika na drugi				
Otuđivanje, rashodovanje i dr.		(419)		(419)
Krajnje stanje (31.12.2012.)	8.837		2.326	11.163
<i>Ispravka vrednosti</i>				
Početno stanje (01.01.2012.)			1.443	1.443
Amortizacija za 2012. godinu			304	304
Krajnje stanje (31.12.2012.)			1.747	1.747
<i>Sadašnja (neotpisana) vrednost</i>				
Stanje 01.01.2012.	8.837	419	883	10.139
Stanje 31.12.2012.	8.837		579	9.416

10.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Struktura i promena stanja nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara				
	Grad. objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	UKUPNO
<i>Nabavna vrednost</i>					
Početno stanje (01.01.2012.)	581.801	97.260			679.061
Nove nabavke u toku godine	232.489	5.486		42.872	280.847
Prenos sa jednog oblika na drugi					
Otuđivanje, rashodovanje i dr.		(8.470)			(8.470)
Krajnje stanje (31.12.2012.)	814.290	94.276		42.872	951.438
<i>Ispravka vrednosti</i>					
Početno stanje (01.01.2012.)	296.937	63.320			360.257
Amortizacija za 2012. godinu	90	10.448			10.538
Otuđivanje, rashodovanje i dr.		(7.054)			(7.054)
Krajnje stanje (31.12.2012.)	297.027	66.714			363.741
<i>Sadašnja (neotpisana) vrednost</i>					
Početno stanje 01.01.2012.	284.864	33.940			318.804
Krajnje stanje 31.12.2012.	517.263	27.562		42.872	587.697

U 2012. godini došlo je do povećanja vrednosti građevinskih objekata po osnovu kupovine poslovnog prostora u poslovnoj zgradi Energoprojekta, ukupne površine 4.356 m², od Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d. u vrednosti od 145.067 hiljada RSD, Energoprojekt Hidroinženjering a.d. u vrednosti od 49.735 hiljada RSD i Energoprojekt Energodata a.d. u vrednosti od 37.687 hiljada RSD.

Na dan 31.12.2012. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2012. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2012. godine (Napomena 9.6.).

Avans za nekretnine u iznosu od 42.872 hiljada RSD odnosi se na avans dat Republici Srbiji za kupovinu nepokretnosti u Ugandi, Peruu i Nigeriji.

10.3. Investicione nekretnine

Promena stanja investicionih nekretnina	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Revalorizovana vrednost</i>		
Početno stanje (01. januara)	496.698	496.695
Nove nabavke	112.021	-
Revalorizacija - efekti procene	(6.107)	3
Krajnje stanje (31. decembra)	602.612	496.698

Investiciona nekretnina po početnom stanju je stambeni objekat „Samački hotel“, površine 7.665,22 m², u ulici Batajnički put br. 24, u Zemunu, čija je fer vrednost na dan 31. decembra 2011. godine iznosila 496.698 hiljada RSD. U toku 2012. godine izvršena su ulaganja u ovaj objekat u iznosu od 31.287 hiljada RSD. Na dan bilansa, izvršena je nova procena i vrednost ove investicione nekretnine je povećana za 1.507 hiljada RSD. Po osnovu izdavanja u zakup ovog objekta Energoprojekt Visokogradnji a.d. ostvaren je prihod u 2012. godini, u iznosu od 24.060 hiljada RSD (Napomena 9.3.).

Dana 08.06.2012. godine sklopljen je kupoprodajni ugovor br. 176/547 sa Energoprojekt Visokogradnja a.d. čiji je predmet bio kupovina poslovnog prostora “Stari Merkator” koji se nalazi na trećem spratu zgrade br. 2, broj posebnog dela objekta 235, u ulici Palmira Toljatija br. 5, površine 643 m², na katastarskoj parceli broj 254, upisan u List nepokretnosti broj 3132 K.O. Novi Beograd, čija je nabavna vrednost 80.735 hiljada RSD. Ovaj objekat se nije izdavao u zakup u 2012. godini (traži se zakupac).

Na dan 31.12.2012. godine izvršena je procena fer vrednosti ove nekretnine i njena vrednost je smanjena za 7.614 hiljada RSD.

Procena fer vrednosti na dan 31.12.2012. godine je izvršena od strane nezavisnog procenitelja koji ima priznate i relevantne stručne kvalifikacije i iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje je procenjivao. Procena vrednosti je vršena na osnovu brojnih faktora, kao što su: postojeći uslovi rentiranja, procena tržišnih uslova i procena stopa kapitalizacije korišćenjem uporednih tržišnih podataka, tamo gde je to

moгуće. Usled trenutnog stanja na tržištu nekretnina, i smanjenog broja kupoprodajnih transakcija u odnosu na ranije godine, prouzrokovanih ekonomskom krizom, procenitelj je u povećanoj meri koristio svoje poznavanje tržišta i profesionalno rasuđivanje, te se nije oslanjao samo na rezultate uporedivih transakcija koje su se desile u prošlosti.

10.4. Dugoročni finansijski plasmani

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Učešće u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica</i>		
EP Visokogradnja a.d. (92,39%)	1.704.254	1.704.254
EP Niskogradnja a.d. (93,32%)	855.506	855.506
EP Oprema a.d. (67,87%)	121.316	121.316
EP Hidroinženjering a.d. (94,84%)	399.230	399.230
EP Urbanizam i arhitektura a.d. (94,40%)	146.455	146.455
EP Promet d.o.o. (100,00%)	295	295
EP Energodata a.d. (96,43%)	191.438	191.438
EP Industrija a.d. (62,77%)	61.209	61.209
EP Entel a.d. (86,26%)	216.422	216.422
EP Garant a.d.o. (92,94%)	597.545	597.545
EP Montenegro d.o.o. (100,00%)	-	8
Inec Eng. Ltd (100,00%)	62.359	62.359
Encom GmbH (100,00%)	3.493	3.493
Nana Off Shore (100,00%)	924.749	1.258
Zecco Zambia (100,00%)	587	587
Enjub d.o.o. (50,00%)	13.550	13.550
Svega	5.298.408	4.374.925
<i>Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge H.o.V. namenjene prodaji</i>		
Dunav a.d.o. (0,20333%)	348	515
Jubmes banka a.d. (1,38967%)	46.895	46.835
Hipotekarna banka Podgorica (0,3961%)	8.654	8.434
FIMA SEE Activist (15,96806%)	11.600	14.080
Energobroker a.d. (17,64%)	4.371	4.371
Hotel Bela lađa, Bečej (4,3578%)	5.947	5.947
Aik banka a.d. (0,00573%)	795	824
Svega	78.610	81.006
UKUPNO	5.377.018	4.455.931

<i>Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>		
Dati dugoročni zajmovi zavisnim društvima	794.443	799.809
Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima	2.084	2.087
Svega	796.527	801.896
UKUPNO	6.173.545	5.257.827

Društvo je dalo pet stambenih kredita zaposlenima: dva kredita su data 10.06.1992. godine na 38,5 godina, dva kredita su data 28.11.1995. godine na 40 godina, a jedan je dat 24.12.2009. godine na 10 godina. Krediti su beskamatni i vraćaju se u mesečnim ratama. U skladu sa odredbama ugovora i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju, Društvo dva puta godišnje vrši revalorizaciju rata prema kretanju potrošačkih cena u Republici Srbiji za obračunski period.

Povećanje učešća u kapitalu ino kompanije Nana Off Shore, Liban izvršeno je po osnovu novostečenog dela nepokretnosti „DOM 12“ od strane Energoprojekt Holding a.d., u skladu sa ugovorom zaključenim sa Energoprojekt Visokogradnja a.d. i Energoprojekt Niskogradnja a.d., koji je unet kao ulog na ime povećanja osnovnog kapitala u ino kompaniji Nana Off Shore, Bejrut, Liban.

Društvo ima akcije ostalih pravnih lica, i to:

1. Dunav a.d.o: 527 akcija čija je tržišna vrednost na dan bilansa iznosila 660 RSD po akciji,
2. Jubmes banka a.d.: 3.803 akcija tržišne vrednosti 12.331 RSD po akciji,
3. Fima See Activist: 1.600 akcija tržišne vrednosti 7.250 RSD po akciji,
4. Hotel Bela lađa, Bečej: 60.070 akcija tržišne vrednosti 99 RSD po akciji,
5. AIK banka a.d: 508 akcija tržišne vrednosti 1.566 RSD po akciji i
6. Hipotekarna banka Podgorica: 124 akcije tržišne vrednosti 69.790,55 RSD po akciji.

10.5. Zalihe i dati avansi

Struktura zaliha i datih avansa	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Sitan inventar	892	694
Dati avansi	99.508	707
Minus: ispravka vrednosti	(892)	(694)
UKUPNO	99.508	707

Dati avansi se najvećim delom, u iznosu od 98.271 hiljada RSD, odnose na avans dat Energoprojekt Oprema a.d. po Aneksu I, Ugovora br. 317 o ustupanju izvođenja radova na izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija.

10.6. Kratkoročna potraživanja

Struktura kratkoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Potraživanja po osnovu prodaje</i>		
Kupci - zavisna pravna lica	236.223	425.491
Kupci - ostala povezana pravna lica	705	705
Kupci u zemlji	51	13
Svega	236.979	426.209
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova</i>		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	9.267	61.795
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Svega	9.267	61.795
<i>Druga potraživanja</i>		
Potraživanja za kamatu i dividende	25.952	71.969
Potraživanja od zaposlenih	61	101
Potraživanja od državnih organa i organizacija	100	662
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	-	3.784
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	91	41
Minus: Ispravka vrednosti	-	(523)
Svega	26.204	76.034
UKUPNO	272.450	564.038

Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u narednoj tabeli.

Promene ispravke vrednosti potraživanja	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Stanje na dan 01. januara	523	-
Dodatna ispravka vrednosti	-	523
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja	523	-
UKUPNO	-	523

Društvo poseduje blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice kao instrumente obezbeđenja naplate po ugovorima o pružanju usluga zavisnim društvima.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su nekamatonosna.

Direktan otpis ranije izvršene ispravke vrednosti pojedinih potraživanja izvršenih tokom 2012. godine je prezentovan u Napomeni 8.1., dok je informacija o usaglašavanju potraživanja i obaveza prezentovana u Napomeni 10.24.

10.7. Kratkoročni finansijski plasmani

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Kratkoročni krediti i plasmani-zavisna i ostala povezana pravna lica</i>		
Zavisna pravna lica	267.867	925.811
Ostala povezana pravna lica	151.859	126.999
Minus: Ispravka vrednosti		-
Svega	419.726	1.052.810
<i>Kratkoročni krediti u zemlji</i>		
Deo dugoročnih stambenih kredita koji dospevaju do 1 godine	156	139
Kratkoročni krediti dati zaposlenima	432	320
Minus: Ispravka vrednosti		-
Svega	588	459
<i>Ostali kratkoročni krediti i plasmani</i>		
Namensko oročenje sredstava kod domaćih poslovnih banaka	-	-
Ostalo	-	-
Minus: Ispravka vrednosti		-
Svega	-	-
UKUPNO	420.314	1.053.269

Detaljne pojedinosti o datim zajmovima zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima date su u sledećoj tabeli.

R. br	Naziv zajmoprimioaca i broj ugovora	Iznos zajma u 000 EUR	Ostatak potraživanja po osnovu zajma u 000 EUR	Ostatak potraživanja po osnovu zajma u 000 RSD	Datum dospeća	Uslovi zajma
1	EP Visokogradnja a.d.					
	Aneks br.1 Ug. o reprogramu zajma br. 70	1,792	1,792	203,791	31.12.2013.	4,5% godišnje
2	EP Energodata a.d.					
	Aneks br.1 Ug. o reprogramu zajma br. 72	304	304	34,622	31.12.2013.	godišnji EURIBOR+4,5%
3	EP Urbanizam i arhitektura a.d.					
	Aneks br.1 Ug. o zajmu br. 232	204	204	23,200	30.06.2013.	dvonedeljni repo NBS+1,5%
	Aneks br.1 Ug. o zajmu br. 337	55	55	6,255	30.06.2013.	tromesečni EURIBOR+4%
	Ukupno EP Urbanizam i arhitektura a.d.	259	259	29,455		
UKUPNO ZAVISNA PRAVNA LICA		2,356	2,356	267,868		
4	Enjub d.o.o.					
	Anex br.1 Ug. o reprogramu zajma br. 115	1,198	1,198	136,222	31.12.2013.	tromesečni EURIBOR+6,5%
	Aneks br.5 Ug. o zajmu br. 367	138	138	15,636	31.12.2013.	tromesečni EURIBOR+6,5%
	Ukupno Enjub d.o.o.	1,335	1,335	151,858		
UKUPNO OSTALA POVEZANA PRAVNA LICA		1,335	1,335	151,858		
UKUPNO		3,691	3,691	419,726		

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim zavisnim pravnim licima i pridruženom pravnom licu, Društvo poseduje po 2 (dve) blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos primljenog zajma. Po osnovu zajma datog Enjub d.o.o., Društvo poseduje pored menica i vansudsku izvršnu hipoteku do celokupnog iznosa zajma nad stanovima u ulici Jurija Gagarina na Novom Beogradu.

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji odnose se na date zajmove odobrene zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima. Zajmovi su odobreni na rok od 6 do 12 meseci uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 4,5% godišnje do 3M EURIBOR+6,5 %.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana evidentirane su i **beskamratne pozajmice zaposlenima Društva** za ogrev i zimnicu. Beskamratne pozajmice se otplaćuju u mesečnim ratama na period od 6 (šest) meseci.

10.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Tekući računi (dinarski)	6.806	2.344
Tekući računi (devizni)	108.138	165.544
Dinarska blagajna	139	110
Kratkoročno oročeni depoziti i akreditivi	218.889	72.000
UKUPNO	333.972	239.998

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Društva iskazana su sredstva u poslovnim bankama u zemlji (Banca Intesa, Unicredit banka, Hypo-Alpe-Adria banka, Jubmes banka, Alpha banka, Vojvođanska banka, Societe Generale banka, Credit Agricole banka, Raiffeisen banka i Erste banka).

10.9. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

Struktura poreza na dodatu vrednosti i aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Unapred plaćeni troškovi	1.818	1.291
Razgraničeni porez na dodatu vrednost	801	527
Potraživanja za nefakturisani prihod	49.554	134
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	627	1.217
UKUPNO	52.800	3.169

Razgraničeni PDV obuhvata iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na tu godinu, a pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu, iz razloga što su ulazne fakture stigle nakon sastavljanja poreske prijave za decembar te godine.

Potraživanja za nefakturisani prihod odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

10.10. Promene na kapitalu

u 000 dinara

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizaci- one rezerve	Nerealizovani dobici/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak do visine kapitala	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2011. godine	4,828,583	27,178	1,600,485	134,881	43,080	6,705	526,307	-	-	7,167,219
Ispravka greške i promena računovodstvene politike										
Korigovano početno stanje	4,828,583	27,178	1,600,485	134,881	43,080	6,705	526,307	-	-	7,167,219
Povećanje osnovnog kapitala										-
Promene u fer vrednosti HoV raspoloživih za prodaju						(4,431)				(4,431)
Neto dobitak tekućeg perioda							504,856			504,856
Raspodela dobiti	239,561						(241,429)			(1,868)
Prodaja/(sticanje) sopstvenih akcija										-
Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobit za 2011. godinu							(6)			(6)
Stanje 31.12.2012. godine	5,068,144	27,178	1,600,485	134,881	43,080	2,274	789,728			7,665,770

10.11. Osnovni kapital

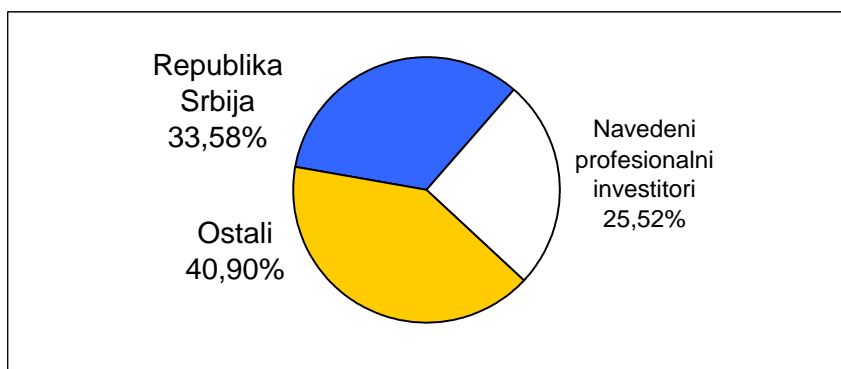
Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2012. godine prikazano je u narednim tabelama:

	broj akcija	% od ukupne emisije
Akcije u vlasništvu fizičkih lica	3.210.666	32,31%
Akcije u vlasništvu pravnih lica	5.348.634	53,82%
- Republika Srbija	3.337.459	33,58%
- Ostala pravna lica	2.011.175	20,24%
Zbirni (kastodi) račun	1.378.238	13,87%
Ukupan broj akcija	9.937.538	100%

Broj akcionara sa učešćem u kapitalu	broj lica			broj akcija			% od ukupne emisije		
	domaća	strana	total	domaća	strana	total	domaća	strana	total
do 5%	8.014	242	8.256	4.897.059	422.388	5.319.447	49,28%	4,25%	53,53%
od 5% do 10%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 10% do 25%	1	0	1	1.280.632	0	1.280.632	12,89%	0%	12,89%
preko 25% do 33%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 33% do 50%	1	0	1	3.337.459	0	3.337.459	33,58%	0,00%	33,58%
preko 50% do 66%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 66% do 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
Ukupan broj	8.016	242	8.258	9.515.150	422.388	9.937.538	95,75%	4,25%	100,00%

Redosled prvih 10 akcionara po broju akcija/glasova :

Naziv	broj akcija	% od ukupne emisije
Republika Srbija	3.337.459	33,58%
Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	1.280.632	12,89%
Unicredit Bank Srbija AD - kastodi	362.934	3,65%
Raiffeisenbank AD Beograd - kastodi	243.297	2,45%
Gustaviadavegardh fonder aktie	154.350	1,55%
Unicredit Bank Srbija AD - kastodi	123.101	1,24%
Raiffeisenbank AD Beograd - kastodi	114.944	1,16%
Raiffeisenbank AD Beograd - kastodi	99.397	1,00%
Erste bank AD Novi Sad - kastodi	89.979	0,91%
Raiffeisenbank AD Beograd - kastodi	67.369	0,68%

Struktura kapitala	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
<i>Osnovni kapital</i>		
Osnovni kapital (obične akcije)	5.068.144	4.828.583
Ostali osnovni kapital	27.178	27.178
UKUPNO	5.095.322	4.855.761

Akcijski kapital čini 9.937.538 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 dinara (5.068.144 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 771,40 dinara.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na Prime listingu Beogradske berze.

Na XXXIX godišnjoj sednici Skupštine akcionara održanoj dana 29.06.2012. godine donete su odluke u okviru tačke 3. i 4. dnevnog reda o sledećem:

- Raspodeli godišnje dobiti Energoprojekt Holding a.d za 2011. godinu,
- Izdavanju običnih akcija X emisije bez javne ponude radi pretvaranja neraspoređenog dobitka u osnovni kapital Društva.

Ukupan iznos neto dobitka po godišnjem finansijskom izveštaju za 2011. godinu iznosi 277.619.339,39 RSD. Ukupan iznos neraspoređenog dobitka koji obuhvata neraspoređeni dobitak iz prethodnih godina (248.682.298,72 RSD) i neraspoređeni dobitak za 2011. godinu (277.619.339,39 RSD) iznosi 526.301.638,11 RSD.

Navedeni iznos neraspoređenog dobitka raspoređen je prema odluci Skupštine na sledeći način:

- Iznos od 241.429.155,00 RSD za dividende. Energoprojekt Holding a.d., Beograd izdaje akcije X emisije u ukupnom obimu od 239.561.280,00 RSD i to 469.728 komada akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 dinara. Ostatak pripadajućeg iznosa do punog iznosa nominalne vrednosti jedne akcije iz ove Odluke, u ukupnom iznosu od 1.867.875,00 RSD Društvo će isplatiti akcionarima u novcu. Raspodela dobiti vrši se svim akcionarima srazmerno njihovom učešću u postojećem osnovnom kapitalu Društva, tako da se na svakih 20 (dvadeset) akcija dobija 1 (jedna) nova besplatna akcija iz dobiti.
- Iznos od 284.872.483,11 RSD ostaje neraspoređen.

Ostali osnovni kapital je nastao preknjižavanjem izvora vanposlovnih sredstava u 2005. godini i iznosi 27.178 hiljada RSD.

10.12. Rezerve

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Emisiona premija	1.600.485	1.600.485
Zakonske rezerve	23.185	23.185
Statutarne i druge rezerve	111.696	111.696
UKUPNO	1.735.366	1.735.366

Emisiona premija predstavlja pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti, koja je nastala konverzijom akcija zavisnih Društava iz sistema Energoprojekt u akcije Energoprojekt Holding a.d. po paritetu 1:1 u 2006. godini.

Zakonske rezerve su obavezno formirane do 2004. godine, tako što se svake godine iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu najmanje 10% osnovnog kapitala.

Opštim aktom Društva do 2011. godine formirane su statutarne rezerve o čijoj visini je odlučivala Skupština akcionara Društva, a koje nisu mogle biti manje od 5% ostvarenog neto dobitka.

10.13. Revalorizacione rezerve, nerealizovani dobitci i gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju

Struktura revalorizacionih rezervi, nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Revalorizacione rezerve	43.080	43.080
Nerealizovani dobitci od HoV raspoloživih za prodaju	8.134	9.875
Nerealizovani gubici od HoV raspoloživih za prodaju	(5.860)	(3.170)
UKUPNO	45.354	49.785

Promene na pozicijama Nerealizovani dobitci/gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju odnose se na usklađivanje vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u

portfoliju hartija od vrednosti Društva (Napomena 10.4.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

10.14. Neraspoređeni dobitak

Stanje i promena stanja **neraspoređenog dobitka** je prikazana u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Stanje na dan 01.01.	526.307	943.386
Korekcija dobitka po osn. poreza na dobitak	(6)	1
Raspodela dobitka	(241.429)	(662.747)
Raspodela dobitka u statutarne rezerve	-	(31.958)
Dobit tekuće godine	504.856	277.625
Stanje na dan 31. decembra	789.728	526.307

Raspodela neraspoređenog dobitka na dan 31.12.2011. godine (tekućeg dobitka za 2011. godinu) izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Energoprojekt Holding a.d. donetoj na XXXIX sednici u okviru tačke 3. dnevnog reda, održanoj 29.06.2012. godine (Napomena 10.11.).

10.15. Dugoročna rezervisanja

Struktura dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih	5.017	4.863
Ostala dugoročna rezervisanja	260.000	260.000
UKUPNO	265.017	264.863

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu

opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Povećanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina za ceo sistem Energoprojekt (za 2,21%), u bilansu stanja na dan 31.12.2012. godine u odnosu na dan 31.12.2011. godine je posledica promene više faktora, od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Društvu za 2,72%); a,
- s druge strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (smanjenje prosečnog iznosa bruto otpremnine za 0,30% i smanjenje ukupnog broja radnika za 2,33%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavljao se u više sledećih koraka:

- *prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;*
- *drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i*
- *treće, svođenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskonte stope i očekivanog rasta zarada.*

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju na osnovu člana 48 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini: 1) njegove trostruke neto zarade isplaćene za mesec koji prethodi mesecu odlaska u penziju, 2) trostrukog iznosa neto prosečne zarade kod Poslodavca u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju, 3) u iznosu utvrđenom zakonom; u zavisnosti koji je od navedenih iznosa najpovoljniji za zaposlenog.

Prilikom diskontovanja uvažene su sledeće pretpostavke:

- *očekivani godišnji rast zarada u Društvu od 7,5% i*
- *diskontna stopa od 10% .*

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti realni godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih obveznica čiji je garant Republika Srbija. U navedenom kontekstu analizirane su prinosi na obveznice republike Srbije (obveznice "stare devizne štednje" koje dospevaju u periodu 2013-2016. godine), kao i prinos na državne obveznice u EUR koje je emitovalo Ministarstvo Finansija Republike Srbije u 2012. godini. Konkretno, nominalni godišnji prinos obveznica stare devizne štednje na datum bilansa stanja (rok dospeća od 6 meseci do 3 godine i 6 meseci) je oko 4,7%, dok je nominalni godišnji prinos dugoročnih obveznica Republike Srbije u EUR, tokom 2012. godine, iznosio 5,95% (emisija 20.02.; rok dospeća 371 dan), 6,10% (emisija 26.03.; ročnost 728 dana), 6,19% (emisija 23.05.; rok dospeća 546 dana), 6,25% (emisija 06.06.; rok dospeća 730 dana), 6,30% (emisija 25.06.; rok dospeća 546 dana), 6,15% (emisija 11.07.; rok dospeća 371 dan), 6,20% (emisija 24.07.; rok dospeća 730 dana), 6,15% (emisija 21.08.; rok dospeća 371 dan), 6,15% (emisija 03.09.; rok dospeća 371 dan), 5,75% (emisija 31.10.; rok dospeća 371 dan), 5,85% (emisija 13.11.; rok dospeća 546 dana) i 5,05% (emisija 12.12.; rok dospeća 546 dana). Kako je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna, pri određivanju diskontne stope, uvažavajući zahteve iz paragrafa 81, MRS 19, procenjena je diskontna stopa za duže rokova dospeća.

Konkretnije, obzirom na procenjeni nominalni godišnji prinos dugoročnih državnih obveznica (oko 6,5%), projektovanu inflaciju u zemljama EURO zone (1,9%) i pretpostavku da se devizni kurs formira na bazi modela teorije pariteta kupovne snage (pod pretpostavkom da u trenutnom kursu nema izraženih dispariteta, projektovana godišnja devalvacija je uslovljena razlikom između projektovane godišnje inflacije u Srbiji i u zemljama EURO zone), realni godišnji prinos repernih hartija od vrednosti je oko 4,5%, odnosno pri projektovanoj nominalnoj inflaciji u Srbiji od 5,5%, nominalni godišnji prinos je oko 10%.

Godišnji očekivani rast zarada u Društvu je planiran na nivou od 7,5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2014. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 10. maja 2012. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2013. godinu, merena godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena. Polazeći od vrednosti potrošačkih cena na kraju prethodne godine, ciljana stopa inflacije za 2013. godinu iznosi 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Kako je inflacija u 2012. godini za više od 5% prekoračila ciljanu inflaciju (inflacija u periodu novembar 2012. u odnosu na novembar 2011. godine iznosi 11,9%), najrealnije je inflaciju za narednu godinu, u dozvoljenim okvirima predviđenim Memorandumom, planirati uz maksimalno dozvoljeno odstupanje (+1,5%).

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 5,5%. Iz navedenog sledi da je u Društvu planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 2% (primenjen i na rezervisanja prethodnih godina), a da je dugoročna godišnja realna diskontna stopa planirana na nivou od 4,5%.

Ako bi u budućnosti došlo do pada stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi snižavanju nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Društvu od 7,5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 10%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

Ostala dugoročna rezervisanja u iznosu od 260.000 hiljada RSD izvršena su u bilansu na dan 31.12.2006. godine, u skladu sa odlukom Upravnog odbora Društva, na ime eventualnih rashoda u vezi realizacije Ugovora o zajedničkoj izgradnji u Bloku 26, Novi Beograd br. 507, zaključenog između Konzorcijuma „Energoprojekt – Napred“ i Trinity Capital d.o.o.

U skladu sa odredbama Ugovora o zajedničkoj izgradnji i Aneksa broj 1 Ugovora, Trinity Capital d.o.o. je uplatio ugovoreni iznos, a Društvo je izdalo blanko menicu i menično ovlašćenje sa neograničenim rokom važnosti. Predmetna menica se može podneti na naplatu u slučaju dobijanja pravosnažnog rešenja nadležnog organa kojim se Društvu oduzima zemljište koje je predmet ugovora i to isključivo krivicom Društva, a

usled razloga koji u momentu zaključenja Ugovora nisu bili poznati Trinity Capital d.o.o.

Rezervisanje je izvršeno u skladu sa zahtevima MRS 37 „Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“, usled neizvesnosti u pogledu primene zakonske regulative koja se odnosi na predmet Ugovora, a koje mogu uticati i na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva, kao i zbog izdate blanko menice, kako je napred navedeno.

Na dan 31.12.2012. godine i dalje postoji neizvesnost u pogledu primene zakonske regulative koja može uticati na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva i eventualnog aktiviranja izdate menice od strane Trinity Capital d.o.o. Otuda, rukovodstvo procenjuje da na dan bilansa još uvek nisu ispunjeni uslovi za ukidanje predmetnog rezervisanja.

10.16. Dugoročni krediti

Dugoročni kredit za trajna obrtna sredstva odobren je 30.12.2010. godine iz sredstava Fonda za razvoj Republike Srbije u iznosu od 321.174.000,00 RSD, odnosno 3.040.225,67 EUR.

Dana 14.05.2012. godine zaključen je Aneks 1 o reprogramu duga od 290.866.733,11 RSD, odnosno 2.869.101,22 EUR.

Za obračun vrednosti glavnog duga se koristi valutna klauzula tako da se iznos duga utvrđuje u EUR, po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan korišćenja sredstava, a preračunava u dinare po srednjem kursu na dan dospeća.

Kredit je odobren pod sledećim uslovima:

- Rok otplate je 2 godine po isteku grace perioda koji traje do 31.12.2012. godine. Za vreme grace perioda interkalarna kamata se obračunava tromesečno unazad i pripisuje glavnom dugu.
- Kamata se obračunava na godišnjem nivou u visini od 4,5 %.
- Otplata se vrši u tromesečnim anuitetima počev od 31.12.2012. godine. Poslednji anuitet dospeva na naplatu 31.12.2014. godine.

Anuiteti koji dospevaju u 2013. godini u iznosu od 142.581.089,41 RSD, odnosno 1.253.809,54 EUR prikazani su na kratkoročnim finansijskim obavezama koje dospevaju do godinu dana.

Kao sredstva obezbeđenja naplate koristiće se menice Energoprojekt Holding a.d. i jemstva Energoprojekt Niskogradnja a.d., Energoprojekt Oprema a.d., Energoprojekt Entel a.d., Energoprojekt Industrija a.d. i Energoprojekt Hidroinženjering a.d.

Fond za razvoj Republike Srbije je odobrio kredit na bazi dokumenta „Program za trajna obrtna sredstva Energoprojekt Holding a.d.“ kojim je definisano da su sredstva neophodna za prevazilaženje kratkoročne nelikvidnosti i pospešivanja marketinških aktivnosti u inostranstvu zavisnog društva Energoprojekt Visokogradnja a.d.

Dugoročni kredit za održavanje likvidnosti i finansiranje obrtnih sredstava i izvoznih poslova u 2012. godini odobren je 27.09.2012. godine iz sredstava Erste bank u iznosu od 200.000.000,00 RSD, odnosno 1.738.646,63 EUR.

Za obračun vrednosti glavnog duga koristi se valutna klauzula tako da se iznos duga utvrđuje u EUR, po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan korišćenja sredstava.

Kredit je odobren pod sledećim uslovima:

- Rok otplate je 18 meseci po isteku grace perioda koji traje do 27.03.2013. godine.
- Nominalna kamatna stopa je promenljiva i u momentu odobravanja kredita iznosi 2,5% na godišnjem nivou.
- Otplata se vrši u mesečnim jednakim ratama i iznose 134.615,38 EUR počev od 27.03.2013. godine. Poslednja rata dospeva na naplatu 27.03.2014. godine.

Kao sredstvo obezbeđenja naplate koristiće se 2 (dve) blanko menice Energoprojekt Holdinga a.d. i 2 (dva) ugovorna ovlašćenja. Energoprojekt Holding a.d. ovlašćuje Banku da za slučaj neispunjenja obaveza iz Ugovora, menice ispuni na dospelu neplaćeni iznos potraživanja sa klauzulom “bez protesta” i iste podnese na naplatu, kao i da u skladu sa propisima izvrši naplatu iz preostalih ugovorenih instrumenata obezbeđenja.

U narednoj tabeli su prikazane obaveze po dugoročnom kreditu iskazane u dinarima, na dan 31.12.2012. godine, razdvojene na:

- obaveze do godinu dana (koje se iskazuju u okviru kratkoročnih obaveza) i
- obaveze preko godinu dana (koje se iskazuju u okviru dugoročnih kredita).

<i>Poverilac</i>	<i>u 000 dinara</i>			
	<i>2012.</i>		<i>2011.</i>	
	<i>Dugoročna obaveza</i>	<i>Kratkoročna obaveza</i>	<i>Dugoročna obaveza</i>	<i>Kratkoročna obaveza</i>
Erste bank	45.627	152.089	-	-
Fond za razvoj Republike Srbije	148.997	142.581	84.033	241.197
UKUPNO	194.624	294.670	84.033	241.197

10.17. Ostale dugoročne obaveze

Struktura dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Obaveze po osnovu dug. finansijskog lizinga	-	467
UKUPNO	-	467

10.18. Obaveze po osnovu dugoročnog lizinga

	u 000 dinara			
	2012.		2011.	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Do 1 godine	173	174	2.460	2.590
Od 1 do 5 god.			467	471
UKUPNO	173	174	2.927	3.061

Razlika između buduće vrednosti minimalnih plaćanja lizinga i njihove sadašnje vrednosti predstavlja kamatu sadržanu u ratama zakupa.

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga odnose se na 4 (četiri) automobila uzetih od Intesa Leasing 2008. godine. Otplata se vrši mesečno, u 60 rata počev od 05.03.2008. godine. Poslednja rata dospeva na plaćanje 05.02.2013. godine. Mesečna rata može biti izmenjena ukoliko se vrednost tromesečnog EURIBOR promeni. Kao sredstva obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu finansijskog lizinga date su po četiri menice Društva i ugovorna ovlašćenja za svaki ugovor o lizingu.

10.19. Kratkoročne finansijske obaveze

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Kratkoročni krediti u zemlji	-	117.222
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine (Napomena 10.16.)	294.670	241.198
Deo ostalih dugoroč. obaveza koje dospevaju do jedne godine (Napomena 10.18.)	173	2.460
Ostale kratkoročne finansijske obaveze - po viza računima	192	70
UKUPNO	295.035	360.950

10.20. Obaveze iz poslovanja

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	422	603
Dobavljači - zavisna pravna lica	47.287	3.136
Dobavljači u zemlji	10.864	17.052
Dobavljači u inostranstvu	2.421	367
Obaveze iz specifičnih poslova	337	-
UKUPNO	61.331	21.158

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 5 do 30 dana.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

10.21. Ostale kratkoročne obaveze

Struktura kratkoročnih obaveza i pasivna vremenska razgraničenja	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - bruto	23.320	11.060
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	426	7.390
Obaveze za dividende/učešće u dobitku	11.841	10.343
Obaveze prema zaposlenima	1.633	422
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	518	1.332
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru	162	91
Ostale obaveze	1.145	616
UKUPNO	39.045	31.254

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi) za decembarsku zaradu, koja je u Društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Ostale obaveze se najvećim delom, u iznosu od 1.007 hiljada RSD, odnose na obustave od neto zarada zaposlenih (po osnovu sindikalnih članarina, datih kredita, itd.).

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

10.22. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda</i>		
Obaveze za PDV	3.305	3.477
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	227	237
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	643	840
Svega	4.175	4.554
Obaveze po osnovu poreza na dobit	8.513	492
<i>Pasivna vremenska razgraničenja</i>		
Obračunati prihodi budućeg perioda	75	-
Unapred obračunati troškovi	66	66
Razgraničene obaveze za PDV	5	-
Svega	146	66
UKUPNO	12.834	5.112

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je u Društvu izmirena u zakonskom roku, početkom naredne godine.

10.23. Odložene poreske obaveze i odložena poreska sredstva

Odložene poreske obaveze i odložena poreska sredstva	u 000 dinara	
	2012.	2011.
Odložena poreska sredstva	(2.567)	(395)
Odložene poreske obaveze	21.225	9.988
Neto poreska sredstva/obaveze	18.658	9.593

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative; MRS i MSFI, i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica).

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%), koja je u 2011. godini iznosila 10%.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza je prikazana u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih sredstava (obaveza)	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2011.</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	9.593	9.316
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	18.658	9.593
ODLOŽENI PORESKI PRIHODI (RASHODI) PERIODA	(9.065)	(277)

Odloženi poreski rashod perioda je priznat na teret rezultata Društva u godini kada je ustanovljeno povećanje stanja odloženih poreskih obaveza.

10.24. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo **usaglašavanje potraživanja** sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem na dan 31.12.2011. godine .

Od ukupno sedamnaest *domaćih kupaca*, na dan 31.12.2012. godine, u iznosu od 236.979 hiljada RSD, sve je usaglašeno.

Društvo je izvršilo **usaglašavanje potraživanja** sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem:

- na dan 30.06.2012. godine
- na dan 30.11.2012. godine i
- sa stanjem na dan 31.12.2012. godine.

Od ukupno primljenih 10 Izvoda otvorenih stavki od *domaćih dobavljača*, na dan 30.11.2012. godine, u iznosu od 1.500 hiljada RSD, sve je usaglašeno.

Od ukupno primljenih 5 Izvoda otvorenih stavki od *domaćih dobavljača*, na dan 31.12.2012. godine, u iznosu od 176 hiljada RSD, sve je usaglašeno.

10.25. Vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Date garancije, avali i druga jemstva</i>		
Date garancije - dinarski deo	18.807	18.807
Date garancije - devizni deo	2.843	2.616
Data jemstva - dinarski deo	1.019.660	2.246.339
Data jemstva - devizni deo	6.735.589	6.415.802
Svega	7.776.899	8.683.564
<i>Ostala vanbilansna aktiva/pasiva</i>		
Ostala vanbilansna aktiva	983.530	982.281
Svega	983.530	982.281
UKUPNO	8.760.429	9.665.845

Vanbilansna aktiva i pasiva Društva u iznosu od 8.760.429 hiljada RSD odnosi se na:

- Datu garanciju za otklanjanje nedostataka u garantnom periodu za Prokop u iznosu od 18.807 hiljada RSD, koja ističe 01. avgusta 2013. godine (UniCredit banka);
- Datu garanciju za uredno izmirenje obaveza po osnovu avio karata u iznosu od 2.843 hiljada RSD (25 hiljada EUR), koja ističe 20.10.2013. godine i obnavlja se svake godine (Alpha banka);
- Data jemstva po izdatim garancijama i odobrenim kreditnim linijama po osnovu kredita i garancija za zavisna društva u iznosu od 7.755.249 hiljada RSD (po

osnovu izdatih jemstava Društvo je sklopilo ugovore sa zavisnim društvima kojima je jemac i od istih je dobilo odgovarajuća sredstva obezbeđenja);

- **Ostala vanbilansna aktiva i pasiva** se odnosi na:
 - Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 937.451 hiljada RSD,
 - Potraživanja za dividende od Enjub d.o.o. u iznosu od 30.442 hiljada RSD,
 - Hipoteku na stanovima Enjub d.o.o. u iznosu od 15.637 hiljada RSD (po osnovu ugovora o zajmu datom Enjub d.o.o.).

11. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Ugovoru broj 423/367, u iznosu od 137.500 EUR, koji je Društvo odobrilo Enjub d.o.o., upisana je vansudska izvršna hipoteka do celokupnog iznosa zajma, na stanovima u ulici Jurija Gagarina 91A, na drugom i trećem spratu, kat.parcela br. 5089/9, KO Novi Beograd, upisanim u list nepokretnosti br. 4550, KO Novi Beograd u korist Društva.

12. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **zavisnih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Struktura prihoda i rashoda od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2012.	2011.
<i>Prihodi</i>		
EP Garant a.d.o.	35.811	179.245
EP Visokogradnja a.d.	214.296	147.130
EP Niskogradnja a.d.	201.584	121.641
EP Hidroinženjering a.d.	37.918	27.906
EP Entel a.d.	227.934	188.499
EP Energodata a.d.	17.746	9.554
EP Industrija a.d.	26.001	20.645
EP Promet d.o.o.	-	20.152
EP Urbanizam i arhitektura a.d.	12.523	13.257
EP Oprema a.d.	166.934	112.879
Inec Ltd, London	-	1
Encom GmbH, Frankfurt	150	-
EP Montenegro d.o.o.	277	1
Predstavništvo Moskva	-	5.628
Svega	941.174	846.538
<i>Rashodi</i>		
EP Garant a.d.o.	394	3.816
EP Visokogradnja a.d.	16.135	57.480
EP Niskogradnja a.d.	5.047	9.388
EP Hidroinženjering a.d.	279	387
EP Entel a.d.	1.478	1.212
EP Energodata a.d.	13.506	16.638
EP Industrija a.d.	268	837
EP Promet d.o.o.	555	318
EP Urbanizam i arhitektura a.d.	3.146	131.024
EP Oprema a.d.	65.495	18.240
Inec Ltd, London	3.500	98
EP Montenegro d.o.o.	3.466	2.111
Encom GMBH, Frankfurt	10.966	-
United Consulting Proprietary Limited Bocvana	-	3.205
EP Gana	-	4.911
Svega	124.235	249.842

Struktura potraživanja i obaveza prema povezanim pravnim licima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2012.</i>	<i>2012.</i>
<i>Potraživanja</i>		
EP Garant a.d.o.	172	159
EP Visokogradnja a.d.	361.432	1.013.045
EP Niskogradnja a.d.	744.624	952.446
EP Hidroinženjering a.d.	54.779	89.164
EP Entel a.d.	9.890	7.676
EP Energodata a.d.	62.256	87.282
EP Industrija a.d.	39.265	32.025
EP Urbanizam i arhitektura a.d.	36.061	75.865
EP Oprema a.d.	9.251	6.642
EP Montenegro d.o.o.	-	3.189
Svega	1.317.730	2.267.493
<i>Obaveze</i>		
EP Visokogradnja a.d.	61	2.330
EP Niskogradnja a.d.	-	806
EP Entel	100	-
EP Energodata a.d.	543	-
EP Oprema a.d.	35.779	-
Encom GmbH, Frankfurt	10.803	-
Predstavništvo Moskva	337	-
Svega	47.623	3.136

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom od prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture. Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje blanko menice i Ovlašćenja.

13. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, a verovatnoća da Društvo izgubi predmetne sporove nije izuzetno mala. Iskazane vrednosti sudskih sporova, gde je visina potencijalne obaveze određena na dan 31.12.2012. godine, obuhvataju samo glavnica po sporovima.

<i>Tužilac</i>	<i>Prvostepeni postupak</i>	<i>Drugostepeni postupak</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice	7	-	7
Pravno lice	5	2	7
UKUPNO	12	2	14
<i>u 000 dinara</i>			
Fizičko lice	11.844	-	11.844
Pravno lice	1.665	2.116	3.781
UKUPNO	13.509	2.116	15.625

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana su prezentovane u sledećoj tabeli.

<i>Tužilac</i>	<i>Osnov tužbe</i>	<i>Visina potencijalne obaveze u 000 dinara</i>
Aleksandar Vasojević	Poništaj odluka sa XXXVII vanredne sednice Skupštine	-
New company	Utvrđenje prava svojine na zemljištu (IN Hotel)	-
EGP investment	Prinudni otkup akcija	1.268
Raonić Milan	Naknada štete za povredu autorskih prava	7.000
Direkcija za građevinsko zemljište	Dug i naknada za zemljište (Hotel Hyatt Regency Beograd)	Neizvesno

Udruženje malih akcionara, Udruženje penzionera akcionara, Jovan Korolija i Ivan Petrović	Poništaj odluka sa XXXVII vanredne sednice skupštine	-
Radomir Banjac	Naknada štete	4.400
Sreta Ivanišević	Naknada za ekspropisanu nepokretnost (Bežanija)	Neizvesno
Ivan Petrović i dr.	Poništaj odluka UO i odluka sa XXXVII vanredne sednice Skupštine	-
Vladan i Tomislav Krdžić	Naknada štete (na ime vrednosti besplatnih akcija koje nisu stekli)	444
Dimničar a.d.	Prinudni otkup akcija	1.317
East west invest a.d.	Prinudni otkup akcija	848
EGP Investments	Prinudni otkup akcija	348
Republika Srbija	Utvrđivanje vlasništva na stanu	-
UKUPNO		15.625

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužena stana.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac, a postoji izvesna doza razumne verovatnoće da Društvo dobije predmetne sporove.

<i>Tuženo lice</i>	<i>Prvostepeni postupak</i>	<i>Drugostepeni postupak</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Broj sporova</i>			
Pravno lice	4	2	6
Fizičko lice	2	-	2
UKUPNO	6	2	8
<i>u 000 dinara</i>			
Pravno lice	1.513.226	26.959	1.540.185
Fizičko lice	149	-	149
UKUPNO	1.513.375	26.959	1.540.334

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužilac su prezentovane u sledećoj tabeli.

<i>Tuženo lice</i>	<i>Osnov tužbe</i>	<i>Visina potencijalnih sredstava u 000 dinara</i>
Opština Stari Grad	Utvrđenje prava svojine	-
Ministarstvo finansija – Poreska uprava	Povraćaj neosnovano naplaćenog poreza	26.959
Mottivi d.o.o.	Naknada štete (popravka krova u Goce Delčeva 38)	94
Zekstra grupa d.o.o.	Naknada štete (popravka krova u Goce Delčeva 38)	800
Republika Srbija, EPS Srbije, Epsturs d.o.o. i Republika Crna Gora	Utvrđivanje idealnog dela vlasništva na hotelu „Park“ u Budvi	-
Ivan Musić	Naknada štete (popravka krova u Goce Delčeva 38)	28
Dejan i Mirjana Gojković	Naknada štete (popravka krova u Goce Delčeva 38)	121
Grad Beograd, Direkcija za gr.zemljište, RS	Dug (Arena)	1.512.332
UKUPNO		1.540.334

14. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
20.02.2013. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

Generalni direktor

Dr Dimitraki Zipovski, dipl. ekon.

Vladimir Milovanović, dipl. inž.